

Радмило Н. МАРОЈЕВИЋ*
Универзитет у Београду
Филолошки факултет

Оригинални научни рад
Примљен: 23. 02. 2017.
Прихваћен: 13. 04. 2017.

ВРСТЕ РЕЧИ И ЧЛАНОВИ РЕЧЕНИЦЕ (С МОРФОСИНТАКСИЧКОГ СТАНОВИШТА)

У овом раду разматрају се врсте речи с етимолошког, с дериватолошког и прозодијско-интонационог, с аспекта граматичких категорија, типова промене и чланова реченице. Посебна пажња у раду посвећује се спорним питањима и прелазним појавама у морфологији врста речи. Разматрају се глаголске врсте речи, оптативи, предикативи и могућност издвајања глагола нулте конјугације. Учење о врстама речи, које је превасходно предмет морфологије, и учење о члановима реченице, које је опет превасходно синтаксичко питање, доводе се у међусобну везу. Та два учења посматрана с поредбеног аспекта, тј. с морфосинтаксичког становишта, доприносе прецизирању, допуњавању и кориговању досадашњих представа о централним питањима граматике српског и других језика.

Кључне речи: учење о врстама речи, учење о члановима реченице, оптативи, предикативи, глаголи нулте конјугације

1. Увод

1.1. О класификацији врста речи с компаративно-историјског аспекта говорили смо, најпре, на 27. Научном састанку слависта у Вукове дане [МАРОЈЕВИЋ 1998]; нешто касније, на IX Међународном конгресу русиста, о променама у систему врста речи у историјском развоју руског језика [МАРОЈЕВИЋ 1999], а потом и у рубрици „Над чем работают ученые” часописа Вопросы языкознания [МАРОЈЕВИЋ 2001]; најзад, на скупу Интердисциплинарност и јединство савремене науке, о структури врста речи у савременом српском језику (у поређењу са старославенским и руским) [МАРОЈЕВИЋ 2010: 99–110].

1.2. На основу наведених радова и литературе која је у њима наведена, могу се извући три закључка.

---

* radmilo@mail.ru

(1) Позни прасловенски језик, на чијим су дијалектима формирани старославенски и староруски као најстарији књижевни језици словенски, наследио је резултате прве и друге поделе речи на врсте: он је имао седам врста речи (не рачунајући предлоге, везнике и речце као граматичке врсте речи): 1° глаголе (као речи с конјугацијом), 2° партиципе, 3° именице, 4° посесиве, 5° придеве и 6° заменице (као речи с деклинацијом) те 7° десупстантиве (без деклинације и без конјугације). Прва подела речи на врсте је индоевропска, а њене резултате налазимо у раном прасловенском, друга је индоевропско-словенска, одражена у позном прасловенском.

(2) Трећа подела речи на врсте је словенско-српска (словенско-руска итд.), и она је представљена у савременим словенским језицима. Овом поделом раздвојили су се, прво, партиципи на глаголске придеве и на глаголске прилоге, а од именица (и супстантивизираних придева) одвојила су се нека адвербијална значења падежа у прилоге као самосталну врсту речи.

(3) Савремени српски језик има једанаест врста речи (не рачунајући предлоге, везнике и речце као граматичке врсте речи): 1° глаголе (као речи с конјугацијом), 2° глаголске придеве, 3° именице, 4° посесиве, 5° придеве и 6° заменице (као речи с деклинацијом), 7° оптативе (с променом по роду и броју) те 8° глаголске прилоге, 9° прилоге, 10° предикативе и 11° десупстантиве (само инфинитив). У поређењу с руским, српски језик је сачувао посесиве, формирао је две предикативне врсте речи (оптативе и своје специфичне предикативе), док је осам врста речи српском и руском језику заједничко.

1.3. У овом раду разматрају се врсте речи с етимолошког аспекта (партиципи, десупстантиви и посесиви), с дериватолошког и прозодијско-интонационог аспекта (предикативи, непотпуно граматикализоване предлошко-падежне везе и префиксоиди), с аспекта граматичких категорија (тзв. презентативи, односно глаголи нулте конјугације, оптативи, адверби), с аспекта типова промене (глаголски придеви, оптативи и предикативи) и с аспекта чланова реченице (посесиви, посесивни датив и тзв. атрибутиви).

2. Етимолошки аспект учења о врстама речи

2.0. Етимолошки аспект учења о врстама речи релевантан је у вези с постанком трију словенских хибридних врста речи.

2.1. Партиципи. — Настали су, и настајали су, тако што су се глаголски облици секундарно укључивали у супстантивне деклинације те су глаголској основи додавани суфикси. Тиме су се партиципи одвојили од глагола као врсте речи јер нису преузели конјугацију као тип промене, али нису потпуно прешли ни у имена јер су задржали неке глаголске категорије и микросинтаксичке функције (могу имати објекат и адвербијал као чланове реченице који од њих зависе).

Прву, индоевропску поделу речи на врсте карактерише формирање трију називних врста речи, које имају номинативну функцију, и једне заменичке

врсте речи, која има упућивачку функцију. Наиме, издвојили су се глагол (лат. *verbum*, рус. глагол), схваћен у ужем и правом смислу као систем личних глаголских облика (*verbum finitum*), и име (лат. *nomen*, рус. имя), са својим деklinацијама, као јединствена, нерашчлањена категорија речи, које ће се у другој подели раздвојити на именицу и придев. Формиран је, затим, партицип (лат. *participium*, рус. причастие) као прва хибридна (глаголско-именска) врста речи, и заменица (лат. *pronomen*, рус. местоимение), са својом деklinацијом. Од ове четири врсте речи, три (заменуцу, име и партицип) карактерише деklinација, а једну (глагол) — конјугација. Позни прасловенски језик наследио је, међутим, само три од ове четири врсте речи (њих смо истакли спационирањем).

2.2. Десупстантиви. — Другу, индоевропско-словенску поделу речи на врсте карактерише, између осталог, формирање две хибридне глаголско-именичке категорије речи. Једно је супин (лат. *supinum*, рус. супин), настао од акузатива на *-tūn глаголске именице која се мењала по основама на *ū, а друго инфинитив (лат. *infinitivus*, рус. инфинитив), настао, по Бошковићевом тумачењу, од номинатива на *-tejs и на *-tīs глаголске именице која се мењала по *ī основама. На тај начин словенски супин је праиндоевропска форма, а словенски инфинитив — словенска форма: праиндоевропска је само тенденција његовог формирања (у другим индоевропским језицима инфинитив је настао од неког зависног падежа).

Инфинитив и супин се, међутим, могу сматрати компонентама десупстантива као јединствене врсте речи. До овог закључка долазимо не само на основу потпуно аналогне граматичке природе (губљење деklinације, изостанак конјугације, глаголски вид као једина а заједничка морфолошка категорија) и комплементарне употребе (субјекатско-објекатска значења инфинитива, адвербијално значење циља супина) него и на основу фонетске аналогije: ефекат јотовања са инфинитива типа (стсл.) *пѣщи* пренесен је на супин типа (стсл.) *пѣщъ*.

Српски језик је изгубио супин, а већина говора и књижевни језик сачували су инфинитив. Ако прихватимо мишљење да су супин и инфинитив сачињавали јединствену врсту речи, десупстантиве, онда би наведена промена значила само упрошћавање десупстантива као специфичне врсте речи, а не смањење броја врста речи. Ако се изузме супин, српски језик је сачувао резултате све три поделе речи на врсте, па је и у том погледу архаичнији од руског, као што смо то показали у раду [МАРОЈЕВИЋ 1998].

Десупстантиви су, дакле, настали тако што су се појединачни облици глаголских именица, номинатив (у генези инфинитива) и акузатив (у генези супина), одвојили од именица изгубивши деklinацију, преузимајући од глагола категорију глаголског вида, али не и конјугацију да би се могли у потпуности укључити у глагол као врсту речи.

2.3. Посесиви. — Другу, индоевропско-словенску поделу речи на врсте карактерише, пре свега, разуђивање именâ. Наиме, име се раздвојило на именицу (лат. *nomen substantivum*, рус. имя существительное), с независним категоријама рода, броја и падежа, и на придев (лат. *nomen adjectivum*,

рус. имя прилагательное), са зависним категоријама рода, броја и падежа. Дефинитивно су се придеви одвојили од именица на словенском терену кад је формирана њихова специфична граматичка категорија (категорија придевског вида) и њихова специфична деklinација, настала синтаксичком творбом — срастањем облика заменичке деklinације (анафорске заменице *јѣ*) са заједничком именском деklinацијом именица и придева (с даљом морфологизацијом процеса — преинтеграцијом именске флексије, заменичког корена и заменичке флексије у нове наставке). Формиран је, затим, *посесив* (лат. *posse* *possessivum*, рус. имя притяжательное) као специфична словенска (именичко-придевска) хибридна врста речи.

Николај Трубецки је антиципирао учење о посесивима као хибридној врсти речи: „от каждого существительного, обозначающего одушевленное существо, образуется притяжательное прилагательное, которое принадлежит к парадигме склонения этого существительного совершенно так же, как причастия принадлежат к парадигме спряжения глаголов” [Трубецки 1987: 220]. Али га је само антиципирао: пошто партиципе посматра као глаголе, присвојни придеви би припадали именицама. Белић је сматрао да су присвојни придеви настали попридевљењем падежа за припадање, али то тумачење илуструје посесивним дативом као творбеном базом; ми смо показали да су посесиви настали суфиксацијом посесивног генитива [Маројевић 2013]. Другим речима: етимолошко полазиште посесива биле су именице, али они нису остали у кругу именица, као што нису прешли потпуно ни у придеве.

3. Дериватолошки и прозодијско-интонациони аспект учења о врстама речи

3.0. И ова два аспекта морају се узети у обзир, пре свега у области прелазних појава у систему врста речи.

3.1. Једна од двеју врста речи која је формирана у историјском развоју српског језика јесу специфични српски *предикативи*, који се, и по пореклу и по граматичкој природи, разликују од руских предикатива. Предикативи се граматички дефинишу као врста речи називног карактера (иако је заменичког порекла, предикатив *тако* нема упућивачко значење), модалног значења и с фразеолошком употребом, синтаксички су несамостални — имају побочни акценат и интонационо се везују за реч која има главни акценат (изузетак је предикатив *празно* који има главни акценат, али и он испред себе обавезно има облик личне заменице с побочним акцентом) и чине предикат реченице. Предикативи немају глаголску копулу и не изражавају семантички оне глаголске категорије које се личним глаголским обликом граматички исказују. За разлику од руских предикатива, који имају категорију времена (на улице *холодно*, на улице *было холодно*, на улице *будет холодно*), категорију глаголског начина (јер поред индикатива могу имати и кондиционал: *если бы* на улице *было холодно...*) и промену по степенима поређења, српски

предикативи немају ни категорију времена, ни категорију начина, немају ни деклинацију, ни конјугацију, ни промену по степенима поређења.

Предикативи су настали транспозицијом (преласком из једне врсте речи у другу), подврстом коју смо назвали предикативизација. У њиховој творби транспозиција заузима централно место, док прозодијска творба има допунски карактер.

Специфични српски предикативи имају прелазни карактер — између речи и речце (несамосталност употребе, побочни акценат), а као једна од диференцијалних карактеристика њихових у односу на творбене базе јесте промена прозодије, тј. преакцентуација или прозодијска творба. Навешћемо један пример као илустрацију. Предикативизацијом прилога настао је предикатив *тешко*: *теби је тешко* > *тешко је теби* > *тешко^е теби* → *тешко теби*. Као резултат транспозиције извршене су следеће промене: 1° промењена је прозодија речи — врста (дугосилазни → краткосилазни) и тип акцента (главни → побочни); 2° предикатив је добио фиксирано место у синтагматској структури (антепозиција), док се прилог користи и у постпозицији; 3° прилог је чинио самосталну просту фонетску реч, док је предикатив добио статус побочне компоненте у сложеној фонетској речи: ↓*тешко^е*↓*теби*↓ → ↓*тешко*^*теби*↓.

Ова категорија опсежно је описана у студији [МАРОЈЕВИЋ 2007: 13–45]. Поред предикатива *тешко* (у изразима типа *тешко теби*), размотрени су предикативи *благо* (*благо* њему), *тако* (*тако* ми Бога), *хвала* (*хвала* Богу), *куку* (*куку* мени) и неки други.

3.2. Какав је статус непотпуно граматикализованих предлошко-падежних веза типа *на врх* (брда)? — Разликујемо три прозодијске и граматичке могућности: 1° с дугосилазним главним акцентом реализује се акузатив именице *врх*: *на врх* (брда); 2° с краткосилазним побочним акцентом на компоненти *врх* реализује се први степен граматикализације предлошко-падежне везе (аналог предлога): *на врх* (брда); 3° с краткосилазним побочним акцентом на компоненти *на* реализује се предлог уз ефекат срastaња (синтаксичке творбе): *наврх* (брда). Док је с позицијама 1° и 3° све јасно (*врх* је именица, *наврх* је предлог), поставља се питање: да ли је у позицији 2° компонента *врх* и даље именица или саставни део предлога? Поређење с аналогним изразима: 1° *на средину* (брда); 2° *на сред* (брда); 3° *насред* (брда) — у којима су позиције 2° и 3° хомонимичне у погледу гласовног састава — ишло би у прилог тумачењу по коме су *на врх* и *на сред* предлози. Поређење с изразима у којима позиција 1° сасвим изостаје из семантичких разлога: 2° *на врх* (поља); 3° *наврх* (поља) — још више поткрепљује такво гледиште.

3.3. Какав је статус префиксоида? — О њима смо подробно писали у посебном раду [МАРОЈЕВИЋ 2005]. Примери типа: *пред* и *постсезона*, *нај* вољела, *нај* кутак, *најмириснији*, *најмириснији* и *најмириснији*, (друштво драго и) *премјило*, *пресладак* и *пресладак* — изискују посебно разматрање, које остављамо за другу прилику.

4. Врсте речи и граматичке категорије

4.0. Учење о граматичким или морфолошким категоријама припада морфологији као делу граматике. Поставља се питање да ли то учење може допринети разврставању речи на врсте.

4.1. Тзв. презентативи, тј. *ево, ето, ено, где* + именица у генитиву, тј. наведене речи као предикати реченице (а не као речце) не могу бити посебна врста речи. Не може се рећи да они имају категорију времена ограничену на презент, прво, зато што само значење садашњег времена имају и облици императива, друго, зато што једна компонента не може да чини категорију. Ако неки тип речи има само значење садашњег времена, он нема категорију времена, као што немају категорију падежа оне речи које су сачувале само номинатив. Питање о статусу тих речи у српском језику у систему врста речи остало је отворено и после наше студије о предикативима у српском језику у систему врста речи, која се завршава овим пасусом: „Остављајући по страни питање о могућности укључивања наведених ријечи у предикативе, истаћи ћемо само да је термин ‘презентатив’ за њих неадекватан: они имају, додуше, само значење презента, али и императив има само значење презента па о категорији времена у њему не можемо говорити. Другим ријечима, наведени облици немају категоријално значење индикатива, да би категорија времена њима била својствена, него имају категоријално значење императива, који нема категорију времена. Ти облици се, дакле, могу посматрати као облици императива нулте конјугације, али и као могући гранични случајеви предикатива као врсте ријечи” [МАРОЈЕВИЋ 2007: 44].

Ако нису посебна врста речи (којој би се могло дати и неко друго име), шта су? То питање може бити предмет даље дискусије. Јасно је шта нису (нису самостална врста речи под именом презентативи), али у шта се они сврставају — остаје отворено. Дилема је само једна — предикативи или глаголи нулте конјугације. Ту дилему разматрамо, а делимично и решавамо у посебном раду [МАРОЈЕВИЋ 2010], у корист глагола нулте конјугације.

4.2. Прва врста речи која је формирана у историјском развоју српског језика јесу оп т а т и в и. Они су настали од једне семантичке категорије партиципа на *-ћ* у предикатској функцији. Ограничени су на клетве, заклетве и благослове. Ми смо закључили да су оптативи формирани као посебна врста речи, а да су они по пореклу партиципи на *-ћ* без помоћног глагола у оптативном значењу. Може се претпоставити да су оптативи као самостална врста речи настали губљењем помоћног глагола у облику 3.л. једине императива *буди* < *bōdi*, који је чувао значењску компоненту праиндоевропског оптатива. Тако су настали фразеологизирани изрази типа *јади га убили*, *Бог га убио*, здравице типа *Живјели!* (*Живио!*) и сл. У старославенском језику смо имали благослове типа *благословѣна тѣи въ жѣнахъ*, у којима је елидиран императив 2.л. једине *бѣди*, и типа *благословѣнъ плодъ жтровъ твоѣхъ*, у којима је елидиран императив 3.л. једине *бѣди*. У савременом језику формула је друкчија (друга компонента је оптатив, а прва адјективизирани трпни глаголски придев): *Благословена била!* Прва компонента може бити и обични придев: *Жив био!*

Српски оптативи имају слично порекло и сличну граматичку природу са л-облицима у руском језику. Они су такође изгубили дефлексију па немају категорију падежа, исто немају категорију времена, а имају промену по роду и броју. Поред ове две именске категорије (рода и броја), оптативи имају категорије глаголског вида (свршени/несвршени) и глаголског рода (могу исказати пасив помоћу повратне речце *се* или у комбинацији с трпним придевом). Они имају значење оптатива, али, за разлику од разматране руске врсте речи, немају категорију начина (један начин не чини категорију начина).

Однос оптативи – глаголски придеви може бити потврђен и с аспекта граматичких категорија. Оптативи немају категорију падежа (један падеж, транспоновани номинатив, не чини категорију), немају синтаксичку категорију времена као ни категорију начина јер се не везују за помоћни глагол. Значи, они имају статус самосталне врсте речи.

4.3. Однос придев – прилог разграничен је изостанком категорије падежа код прилога и с тим у вези њиховом адвербијалном као основном функцијом. Оно што они имају заједничко, није релевантно (предикативна функција: *Је ли добар?* / *Је ли добро?*, могућност компарације: *Бићу боље* / *Бићу боље*).

Већ у позном прасловенском запажа се одвајање прилога од именица. Кад кажемо да су се прилози у старославенском (и староруском) налазили на стадијуму формирања, мислимо само на називне (незаменичке) прилоге: заменички прилози су били формирани у време прве, индоевропске, поделе речи на врсте, али они тада нису чинили засебну врсту речи него су улазили у ширу парадигму заменица (и припадали заменицама као врсти речи). С формирањем прилога од називних речи, њима се заменички прилози прикључују, што се одразило на значење новоформиране врсте речи, која има и значење именовања, и значење упућивања.

5. Врсте речи и типови промене

5.0. Учење о типовима промене спада у морфологију као део граматике. При том за издвајање врста речи битно је да неки тип речи нема неки тип промене, а не да га има.

5.1. Старославенски и староруски партиципи, односно глаголски придеви у савременом српском и руском језику, немају конјугацију, а то значи да они не припадају глаголу као врсти речи (прави глагол, /руски/ собственно глагол, *verbum finitum*).

5.2. Оптативи у реченицама типа *Живео!* *Живели!* имају само промену по роду и броју, а немају дефлексију нити могу синтаксички исказивати време нити начин. То је онда доказ да они не могу припадати радном глаголском придеву односно партиципима као врсти речи. То је прва српска иновација у систему врста речи.

5.3. У реченицама типа *Благо вама!* облик *благо* нема обележја прилога: нема функцију адвербијала, нема синтаксичку категорију времена, сам не може бити предикат него је само компонента предиката, има ефекат прозодијске творбе. Другим речима: није реч о прилогу него о специфичном српском предикативу као другој српској иновацији у систему врста речи.

6. Чланови реченице и врсте речи

6.0. Посебно треба размотрити оне граматичке јединице које имају двоструку граматичку природу, двоструку зависност на нивоу реченице. У којим случајевима та хибридна показује самостални статус у структури врста речи, а у којим не показује?

6.1. Посесиви су у српском, за разлику од савременог руског језика, и даље хибридна категорија, јер су у њему и даље могуће реченице типа *То је Маркова кућа који је лани погинуо* (посесив *Маркова* је и атрибут на микросинтаксичком плану, а субјекат зависне реченице на макросинтаксичком плану). Из тога произлази закључак да су посесиви и даље посебна врста речи јер оно што их везује за придеве на микросинтаксичком плану (атрибутивна функција) везује их и за именице, али их за именице везује и специфичност на макросинтаксичком плану (субјекат зависне реченице): *То је кућа Марка Перова који је лани погинуо*. Од именица их раздвајају синтаксички зависне категорије рода, броја и падежа, па се не укључују у именице као врсту речи, а од придева их диференцира још и изостанак категорије придевског вида, тј. облика сложене придевске деклинације.

6.2. Двоструку граматичку природу има посесивни датив у реченицама типа *Родио му се син. Марку се родио син*. Доминантна је ипак функција објекта, као једна од функција коју имају именице и заменице, а не функција атрибута, која би указивала на неки специфични статус у структури врста речи. То потврђује могућност постављања питања *Коме (се родио)?* на који би био одговор: *Марку*. На питање *Чији (син)?* одговор не може бити *Марку него само *Марков*. Другим речима, (дат.) *Марку* је именица, а не нека специфична врста речи, док је *Марков* посесив, посебна врста речи.

6.3. Сложеније ствари стоје са тзв. атрибутивима. У реченицама типа *Постао је озбиљан* облик *озбиљан* је компонента предиката с аспекта синтаксе и придев с аспекта морфологије, док је у реченици *Легао је уморан* облик *уморан* издвојени атрибут с аспекта учења о члановима реченице а придев у погледу припадности врстама речи. Другим речима, нема основа издвајати атрибутив у неку посебну морфосинтаксичку јединицу с обзиром на то да компоненте предиката могу бити различите врсте речи (именице, прилози, придеви), па то није довољно за издвајање у посебну врсту речи, па ни у посебан члан реченице.

ЛИТЕРАТУРА

- Маројевић 1999:** Р. Мароевич, „Части речи в русском языке (сравнительно-исторический и формально-грамматический аспекты)”, IX Межнародный конгресс МАПРЯЛ. *Русский язык, литература и культура на рубеже веков*. I. Тезисы докладов и сообщений, Братислава, 114.
- Маројевић 2001:** Р. Н. Мароевич, „Над чем работают ученые” [У садржају:] „Части речи в русском языке”, *Вопросы языкознания*, Москва, № 2, 151–153.
- Маројевић 1998:** Р. Маројевић, „Компаративно-историјски приступ класификацији врста речи у српском и руском језику”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, 27/2, Београд, 39–48.
- Маројевић 2005:** Р. Маројевић, „Творбена и морфолошка анализа у граматичком систему савременог српског језика (I)”, *Наука и образовање* (зборник радова), Бања Лука, 123–151.
- Маројевић 2007:** Р. Маројевић, „Предикативи у српском језику у систему врста ријечи”, *Радови*, Филозофски факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 10, 13–45.
- Маројевић 2010:** Р. Н. Маројевић, „Структура врста ријечи у савременом српском језику (у поређењу са старославенским и руским)”, *Интердисциплинарност и јединство савремене науке: Филолошке науке* (зборник радова), Пале, 99–110.
- Маројевић 2013:** Р. Маројевић, „Посесивне категорије у прасловенском језику (конкурентција посесивних падежа и посесивних суфикса)”, *Зборник Матице српске за славистику*, Нови Сад, св. 83, 147–170.
- Трубецки 1987:** Н. С. Трубецкой, *Избранные труды по филологии*, Москва.

Р. Мароевич

ЧАСТИ РЕЧИ И ЧЛЕНЫ ПРЕДЛОЖЕНИЯ В СОВРЕМЕННОМ СЕРБСКОМ ЯЗЫКЕ
(В МОРФОСИНТАКСИЧКОМ АСПЕКТЕ)

Резюме

В настоящей работе рассматриваются части речи, унаследованные сербским языком из праславянского в результате первого, индоевропейского, и второго, индоевропейско-славянского, разделения частей речи и обосновывается состав частей речи в современном сербском языке после третьего, славянского, разделения частей речи и в результате инноваций, возникших в ходе исторического развития этого языка.

Части речи рассматриваются в этимологическом, словообразовательном и просодическо-интонационном аспектах, а также в аспекте грамматических категорий, типов словоизменений и членов предложения. Особое внимание посвящается спорным вопросам и переходным явлениям в морфологии частей речи. Рассматриваются глагольные части речи, опативы, предикативы и возможность выделения глаголов нулевого спряжения. Учение о частях речи, являющееся прежде всего предметом морфологии, и учение о членах предложения, которое в свою очередь входит в компетенцию синтаксиса, теснейшим образом взаимосвязаны. Эти два учения

рассматриваются в сопоставительном аспекте, т.е. с морфосинтаксической точки зрения, что способствует уточнению, дополнению и коррекции имеющихся представлений о центральных вопросах грамматики сербского и других (славянских) языков.

Ключевые слова: учение о частях речи, учение о членах предложения, оптативы, предикативы, глаголы нулевого спряжения.